

Wat is ocrelizumab?

Ocrelizumab (Ocrevus®) is een medicijn dat zich bindt aan het CD20 eiwit, dat aanwezig is op het oppervlak van bepaalde witte bloedcellen, de B-cellen. Hierdoor gaan deze zogeheten CD20-positieve B-cellen stuk en kunnen zij niet meer zorgen voor het optreden van ontstekingen bij MS.

Voor wie is dit medicijn bedoeld?

Ocrelizumab is bedoeld voor mensen met een actieve relapsing-remitting MS. Daarnaast is het te gebruiken door mensen met een primair progressieve MS, die relatief kort de ziekte hebben, nog een goed niveau van functioneren hebben en op MRI-scans aanwijzingen hebben van doorgeklaarde ontstekingen door MS.

Wat is het doel van het medicijn bij relapsing-remitting MS en hoe effectief is het?

Het doel van het gebruik van ocrelizumab bij relapsing-remitting MS is dat de ziekte rustig verloopt. Dit houdt in dat er minder vaak terugvallen (relapses of schubs) optreden, dat het functioneren minder snel achteruit gaat en dat er geen nieuwe afwijkingen op de MRI-scans zichtbaar zijn. Ocrelizumab geneest relapsing-remitting MS niet, maar kan er wel voor zorgen dat de ziekte minder actief is. De mate van effectiviteit is altijd lastig aan te geven omdat vergelijking tussen verschillende medicijnen vaak niet mogelijk is. Onderzoek heeft laten zien dat het jaarlijks aantal terugvallen (zogeheten annual relapse rate) bij mensen die ocrelizumab kregen 47% lager was dan bij mensen die behandeld werden met interferon beta-1a (Rebif®), een ander geneesmiddel dat bij relapsing-remitting MS gebruikt kan worden. Daarnaast bleek het risico op functionele achteruitgang over een periode van twee jaar met 33% gedaald te zijn en werden er 94% minder nieuwe afwijkingen op de MRI-scans gezien.

Wat is het doel van het medicijn bij primair progressieve MS en hoe effectief is het?

Behandeling met ocrelizumab bij primair progressieve MS heeft als doel dat het ziekteproces minder snel verloopt. Onderzoek heeft laten zien dat de kans op een functionele achtergang met 17% afneemt ten opzichte van het gebruik van placebo (nep-medicatie) over een periode van ongeveer twee jaar. De kans op verslechtering van specifieke looptesten was bij mensen die placebo gebruikten 55% ten opzichte van 38% bij mensen die ocrelizumab kregen.

Hoe moet ik het gebruiken?

Ocrelizumab wordt gegeven via een infuus in het ziekenhuis. Meestal vinden deze behandelingen plaats op de dagbehandeling. De normale dosering bestaat uit 600 mg per keer waarbij iedere zes maanden een nieuwe behandeling plaatsvindt. De eerste behandeling wordt opgedeeld in twee giften van 300 mg met tussen de beide giften een pauze van twee weken.

Wat zijn de belangrijkste bijwerkingen?

De meest voorkomende bijwerking is het optreden van zogeheten infusie gerelateerde klachten. Dit zijn klachten die het gevolg zijn van een allergische reactie op het geneesmiddel. Meestal bestaan deze uit hartkloppingen of huiduitslag. De optreden van deze klachten en de intensiteit ervan wordt deels voorkomen door het gebruik van een infuus met 100 mg methylprednisolon (Solumedrol®) kort voor de toediening van ocrelizumab en het gebruik van specifieke anti-allergie medicijnen rondom het moment van toedienen van ocrelizumab.

Bij het gebruik van ocrelizumab kunnen infecties iets vaker optreden. Het betreft dan meestal milde luchtweginfecties, zoals een verkoudheid en een neusbijholte-ontsteking.

Zijn er controles nodig?

Voordat de behandeling wordt gestart moet door middel van een bloedcontrole gekeken worden of er een normale afweer is. Daarnaast moet worden vastgesteld dat er geen sprake is van chronische infecties, zoals hepatitis B. Voorafgaand aan elke nieuwe gift moet men er zeker van zijn dat het afweersysteem normaal kan functioneren. Daarom kan het nodig zijn om in de loop van de behandeling de bloedcontroles te herhalen.

Hoe zit het met zwangerschap en borstvoeding?

Ocrelizumab dient bij voorkeur niet tijdens de zwangerschap te worden gebruikt. Het advies is om tot zes maanden na het laatste infuus niet zwanger te worden.

Ocrelizumab gaat (waarschijnlijk) over in de moedermelk. Naar alle waarschijnlijkheid is dit niet schadelijk voor het kind. Het is dan ook verstandig om met uw neuroloog of MS-verpleegkundige te overleggen over wat in uw situatie verstandig is.

Wat moet ik nog meer weten?

Bepaalde vaccinaties kunnen niet gegeven worden aan mensen die ocrelizumab gebruiken. Het gaat om zogeheten levende of verzwakte vaccins. Deze kunnen pas veilig gegeven worden als de B-cellen weer volledig hersteld zijn. Dit duurt gemiddeld 72 weken na de laatste gift. Vaccinaties kunnen wel gegeven worden tot zes weken voor de start van de behandeling met ocrelizumab.

Daarnaast is bekend dat er een sterk verminderde antistofreactie is na vaccinatie. Het is mogelijk dat daardoor een vaccinatie minder beschermend werkt.

Ocrelizumab wordt in Nederland vergoed en valt daarbij onder de basisverzekering.

Datum eerste versie: juli 2018

Datum meest recente revisie: maart 2022